

[Thestrup.]

sig, hvis denne lov bliver vedtaget, med forøget styrke. Der er, som det er påpeget i betænkningen, en fare for, at der ikke vil blive udstykket og solgt jord nok ad frivillighedens vej. Noget kunne der bødes herpå ved en indrømmelse på dette område.

Jeg må betone, hvor stor betydning det ville have, om der i fremtiden ville blive vist velvilje med hensyn til at sætte grundbeløbene op. Det er en anden af de veje, ad hvilke man kunne rette på de uheldige følger, som jeg frygter denne lov vil få.

Der er i betænkningen gjort opmærksom på de rent tekniske vanskeligheder, bestemmelserne i lovens §§ 8—11 vil give for handel med ejendomme. Herunder regner jeg de store vanskeligheder og det forøgede arbejde, loven vil give tinglysningsmyndighederne. Det havde utvivlsomt været heldigt, om man var gået ind på det forslag om adgang til en forhåndsvurdering af byggegrunde, som sagførerrådet har stillet. Jeg deler fuldt og helt den frygt, sagførerrådet har udtalt for hævdede handeler med deraf følgende processer samt for urimelig forsinkelse af byggeri, som lovens ordning vil medføre, og jeg beklager, at man ikke i udvalget har villet gå nærmere ind på dette spørgsmål.

Der er for mig ingen tvivl om, at de ulovlige transaktioner, betalingen af penge under bordet, vil stige efter vedtagelsen af denne lov, og jeg tør også sige, at det vil blive ganske antagelige beløb, som løsøre, der sælges sammen med grunde, i fremtiden vil blive ansat til af parterne; de skal nok blive præsenteret både for kostbare græsslåmaskiner og værdifulde havebænke, som skal tølge med, når et stykke jord bliver solgt.

Jeg kan sige om forslaget som helhed, at det efter vor opfattelse er uklart og uoverskueligt, at det snarere vil komme til at virke hemmende end fremmende på udbudet af grunde, og at det vil medføre en udvidelse af administrationen og dens beføjelser i forhold til den enkelte statsborger. Det kan med de meget mangelfulde vurderinger, vi nu har, komme til at virke særdeles uretfærdigt, og jeg finder det ikke forsvarligt, at man ikke vil gå med til at tage den 10. almindelige vurdering som udgangspunkt med nye nulpunktsansættelser. Man burde, som vi har udtrykt det i betænkningen, have begyndt forfra, så først ville man have sikret et forsvarligt grundlag; og når det offentlige tager den fulde grundstigningsskyld, må man dog i det mindste

have sikkerhed for, at denne ikke beregnes forkert til skade for den private ejer.

Vi har i betænkningen gjort rede for grundene til, at man fra ejernes side i mangfoldige tilfælde vil være tilbøjelig til at søge at få grundene ansat under vurderingen; at de er det, er i alt fald uden for al tvivl. Jeg kan nævne, at en salgsstatistik fra 1946, der omfatter 5 587 salg af byggegrunde, viser, at priserne for ubebyggede grunde lå fra 61,1 til 96,1 pct. højere end ansættelserne pr. 1. oktober 1945. At der tillige foreligger helt forkerte forhold i det grundlag, man skal arbejde med, følger af de mangler, den nugældende lov har vedrørende fordelingen af grundbeløbet ved udstykning. Manglerne ved disse dels for lave, dels helt forkerte vurderinger vil uanset forslagets regler blive slæbt med selv efter en ny vurdering.

Vi fra mit partis side er enige i, at en væsentlig part af de samfundsskabte værdier bør tilfalde samfundet, og at de grelle tilfælde af jordspekulation, der har fundet sted omkring de store byer, er forkastelige. Men det synes os, at dette formål kunne være nået med rettelser i den nuværende lovs mangelfulde regler, forsåvidt angår ejendomsoverdragelser og fordelingen af grundbeløbet ved udstykning, i forbindelse med en skat af spekulationsgevinst på jord. Hvis man havde gjort det og eventuelt ført de nuværende vurderinger op til den virkelige værdi, tror jeg, man ville have nået de fordele, man tilsigter ved loven, uden at begå uretfærdigheder, uden at løbe risiko for farlige følger og uden at skabe utålelige besværligheder og en forøget administration. Vil man endelig inddrage den fulde grundværdistigning, må man i det mindste sørge for, at det grundlag, hvorpå man gør det, nemlig vurderingerne, er i orden; men det er de ikke, og jeg tror ikke, at alle de undtagelser, der er gjort, og alle de beføjelser til at fritage, der er tillagt finansministeren, helt vil kunne rette fejlene; men naturligvis vil det have stor betydning, hvis den højtærede finansminister vil bruge disse beføjelser til at mildne lovens uheldige virkninger.

Som sagt, hvis man var gået den af os anviste vej, tror jeg, at man havde nået nogenlunde de samme formål: at ramme den grove spekulation og inddrage en betydelig del af den samfundsskabte stigning. Nu gør man noget andet; for at ramme grundspekulationen giver man en lov, der i vidt omfang kan komme til at virke hemmende på udbudet af grunde, og som vil blive til